

N:o 112.

Af Herr J. Sjögren: Om ändring i lagens stagande rörande tillsyn öfver omyndigs egendom.

Sättet för förmyndares förordnande på landet, såsom nu vanligen tillgår, motsvarar icke hvad dermed åsyftas — myndlingarnes tillbörliga uppfostran och handhafvandet af deras ekonomi på ett för de omyndige fördelaktigt sätt. Landtdomarne, åtminstone de aldra fleste bland dem, kunna ej om förhållandena inom häradet ega nog fullständig kännedom för undvikandet af misstag vid tilldelandet af dylika förordnanden; de måste i allmänhet följa de förslag, som af vederbörande sterbhusdelegare eller utredningsmän göras, genom hvilkas oförstånd, för att här ej om-tala egennyttiga eller andra sämre bevekelsegrunder, förmynderskap ej sällan komma att anförtros åt personer, som sakna de för sådana upp-drags behöriga skötande nödvändigaste egenskaper. Exempler härför äro tyvärr alltför många. Ej heller är, enligt min tanke, genom nu gällande lagar, tillräckligt sörjdt därför, att en förmyndare, som visar sig ovär-dig ett sådant förtroende, eller hvars vederhäftighet eller skicklighet, vare sig med eller utan eget förvällande, minskas, blifver från sin för-myndarebefattning entledigad nog tidigt, för bevarandet af myndlingar-nas rätt och bästa.

Dessa förhållanden, hvilkas tillvaro beklagligtvis ej kan förnekas, hafva föranledt mig att inför den församlade Riksdagen begära förän-dring i nu gällande, detta ämne berörande lagar och författningar; och vågar jag, i hopp om åvägabringande af bestämmelser, genom hvilka omyndigas fördel bättre tillgodoses, till grundlagsenlig behandling vörd-sammast framlägga följande

Förslag.

Inom hvarje kommun på landet skall finnas en »förmyndare-nämnd»,
hvilkens åliggande är att omhänderhafva förvaltningen af samtliga inom
Bih. till Riksd. Prot. 1868. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 6 Häft.

kommunen boende omyndiges arfvemedel samt i öfrigt vidtaga alla, enligt nu gällande lag, på förmyndare ankommande åtgärder till beredande af myndlingars bästa — den i lag stadgade föräldrarätt dock härigenom oförkränkt.

Tvänne eller flera kommuner må om en gemensam nämnd sig förena, derest kommunernas styrelser sådant besluta, och domstolen, under hvars domvärjo kommunerna lyda, pröfvar föreningen lämpligen kunna ega rum.

Nämndens ledamöter utgöra i allmänhet sju; dock må kommunalstyrelse eller, der flera kommuner med domstolens samtycke förenat sig om gemensam nämnd, dessa styrelser bestämma sig för mindre eller större antal; hvarom beslutet bör domstolens bepröfvande underställas.

Af nämndens ledamöter utses tvänne af domstolen. De öfrige väljas å kommunalstämma. Hafva flera kommuner förenat sig om gemensam nämnd, hålles för val af nämndens ledamöter gemensam stämma.

Nämndens ledamöter tjenstgöra fyra år; dock afgår efter de första två åren, medelst lottning, hälften eller det antal, som är närmast under hälften. Af domstol förordnad ledamot kan, när skäl dertill förekommer, entledigas af domstolen. Samma rätt tillkommer ock kommunens styrelse med afseende å dess valde ledamöter. I entledigad eller under tjenstgöringstid afgången ledamots ställe förordnas eller väljes annan af den det, enligt ofvanstående, vederbör.

Alla ledamöter böra vara inom nämndens verksamhetsområde boende, bofaste, för redlighet kände män, samt för öfrigt ega de egenskaper, lagen hos förmyndare fordrar.

Ledamot, som tjenstgjort fyra år, kan ej, emot sin vilja, ånyo förordnas eller väljas. Om ursäkt gälla för öfrigt i tillämpliga delar stadgarne i allmän lag och gällande förordning om kommunalstyrelse på landet.

För besluts fattande erfordras att minst två tredjedelar af nämndens ledamöter äro tillstädes. Enkel pluralitet bestämmer beslutet. Vid lika röstetal gälle ordförandens mening.

Nämndens ledamöter ansvara, en för alla och alla för en, för de medel de omhänderhafva.

För möjliggörande af tillbörlig tillsyn å omyndige och deras medel åligger det vederbörande domstolar att ofördröjligen af inkomna boupp-teckningar lemna nämnden erforderlig del.

Nämnden väljer inom sig ordförande, antager arbetsordning, bestämmer tiden och stället för sina sammanträden m. m.; dock skall hvarje

beslut delgifvas domstolen, som, der så nödigt befinnes, eger att förbjuda verkställigheten af ett fattadt beslut.

Hos ordföranden, som väljes för år, förvaras kassan och alla säkerhetshandlingar inom tredubbelt lås, hvartill ordföranden har en nyckel, en af de utaf domstolen förordnade ledamöterna en, samt någon af nämndens öfrige ledamöter, dertill utsedd, en nyckel.

För hvarje omyndig föres särskildt konto.

Omyndiges medel förräntas om möjligt med fem procent; hvad der-utöfver kan i kassan inflyta, må användas till bestridande af förvaltningskostnader.

Räkenskaperna ställas på kalenderår. Hvarje år utses å kommunalstämma trenne revisorer för räkenskapernas granskning. Revisionen verkställles hos ordföranden och bör vara afslutad så tidigt, att revisionsberättelse kan inom Maj månads utgång vara aflemnad till domaren, som i anledning af framställda anmärkningar skyndsammeligen inforrdrar vederbörandes förklaring och rörande anmärkta felaktigheter resolverar.

Emot domstols beslut i hithörande frågor må ändring genom besvär i vanlig ordning sökas.

I korthet har jag här framställt grunddragen till den författning jag åsyftar, och anhåller att Riksdagens mera upplyste medlemmar behagade, vid behandlingen af ämnet, åt mitt förslag gifva den fulländning, som för vinnande af önskad framgång blir erforderlig.

Anhållande om remiss till Lag-Utskottet.

Stockholm den 25 Januari 1868.

J. Sjögren.
